

STJERNESKUDDET

MEDLEMSBLAD FOR ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

Jagthundene (Canes Venatici)

Kender du stjernebilledet Jagthundene? Hvis ikke er du gået glip af nogle rigtig flotte deepsky objekter. Jagthundene kan sagtens overses, fordi det kun har én stjerne, der er klarere end st.kl. 4. Stjernebilledet ligger væk fra Mælkevejens plan, og vi kan derfor se mange galakser i Jagthundene. En af de flotteste af alle galakser er M51, som ligger i stjernebilledets nordlige del. Den er nemmest at finde, hvis du starter stjernehoppet ved Alkaid (stjernen for enden af Karlsvognens vognstang).

Fortsættes på side 4.

Credit: NASA, ESA, S. Beckwith (STScI),
and The Hubble Heritage Team (STScI/AURA)

MARTS

2007

ØSTJYSKE AMATØR ASTRONOMER

Ole Rømer Observatoriet
Observatorievejen 1
8000 Århus C

www.oeaa.dk

Formand/Webmaster:

Torben Tastrup
Tagmosevej 21H
8541 Skødstrup
86993467
ttau@tocobs.org

Kasserer:

Mette Christensen
Nedergårdsvej 65C
Skejby
8200 Århus N
86109845

Torben

Steffen

Mette

Lars

Næstformand/Redaktør:

Steffen Buus
Skejbyvej 103
8240 Risskov
86219535
steffenbuus@stofanet.dk

Bestyrelsesmedlem:

Lars Buske Nielsen
86993542
lars@buske.dk

Medlemsmødet i februar

Referat v/ Steffen Buus

Torben startede mødet med at fortælle, at Bjarne ikke længere har lysten til bestyrelsesarbejde, og derfor øjeblikkeligt går ud af bestyrelsen. I stedet træder 1. suppleanten Lars Buske Nielsen ind i bestyrelsen. Tak til Bjarne for arbejdet i bestyrelsen.

Bjarne bliver ved med at være medlem i klubben, og hvis han når at komme til rette i sit nye hus, vil han muligvis også i år holde sommermødet i juli. Den nye bestyrelse har allerede konstitueret sig. Torben og Mette forsætter som henholdsvis formand og kasserer, Steffen bliver næstformand og Lars bestyrelsesmedlem.

På de næste tre møder ligger emnerne fast. I marts snakker astro-

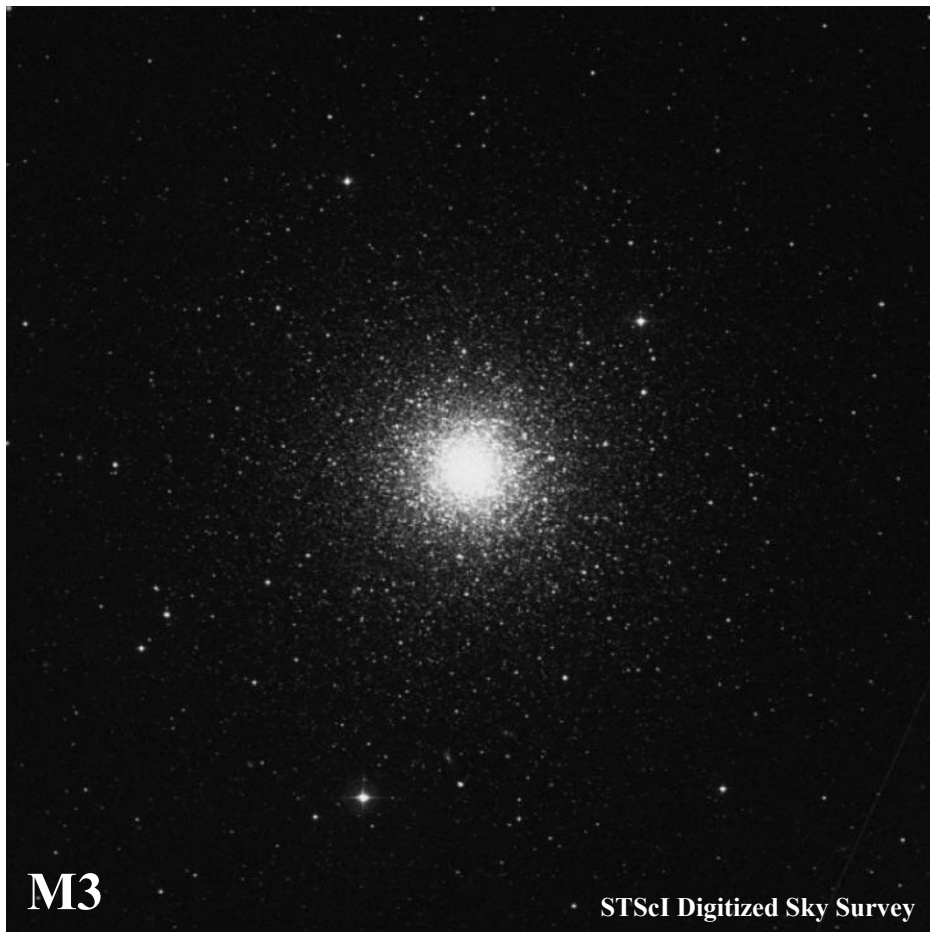
nom Torben Arentoft om stjerneskelv og exoplaneter, i april viser Henrik Rosenørn fra Lyra produkter frem og svarer på spørgsmål, og i maj fortæller Jens Jacobsen om forskellige astronomi projekter. Emnet for juni-mødet forelægger endnu ikke.

Steffen viste et lille powerpoint oplæg om hvilke interessante objekter der kunne observeres i stjernebilledet Orion. Steffen lovede at lægge stjernekort ud på sin hjemmeside til downloadning. (Det har jeg desværre ikke nået, jeg beklager meget).

Torben blev inspireret af Steffens oplæg og viste et par meget imponerende billeder af Orientågen og galaksen M81 i stjernebilledet Store Bjørn.

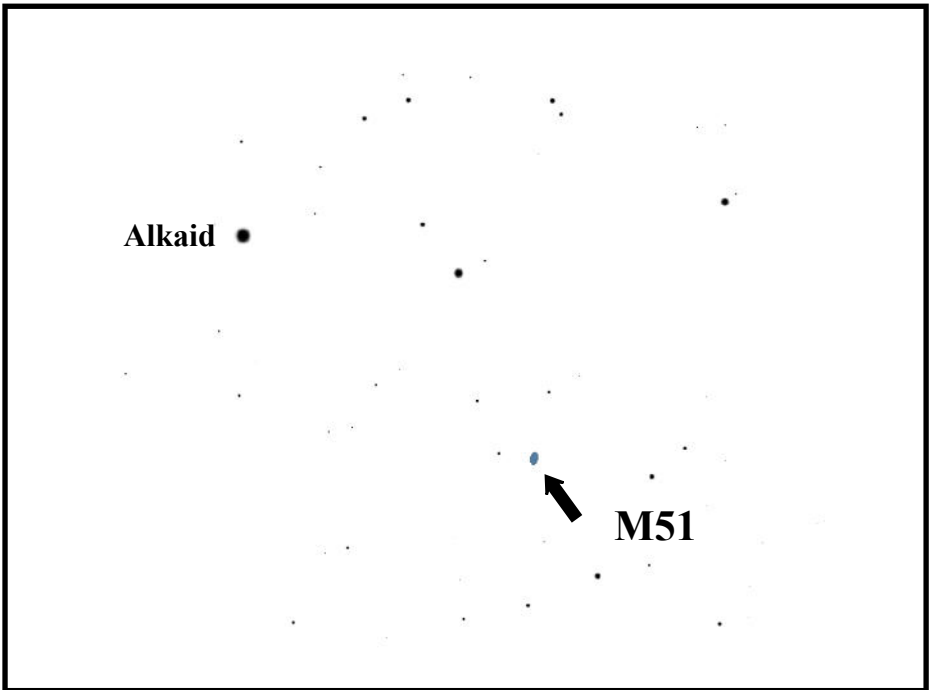
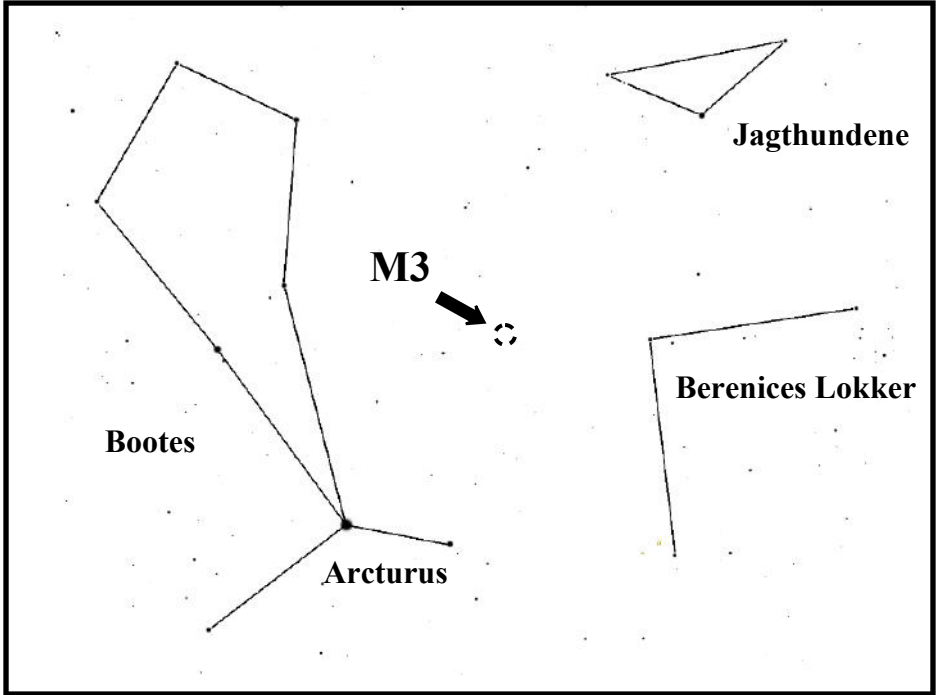
Så var vi kommet til aftenens hovedemne: Hans Niensens foredrag om HR-diagrammet og stjerners udvikling. Hans fortalte meget levende om emnet, og der var stor interesse og mange spørgsmål fra de fremmødte medlemmer. Tak til Hans.

....fortsat fra forsiden

Læg mærke til at den figur (rhombe) M51 laver med tre stjerner. Det gør den nemmere at find i et lille teleskop. Jeg har observeret M51 i mit 90mm teleskop og den er ret nem at se, men jeg kan ikke se spiralstrukturen. Det kræver et ret stort teleskop eller meget mørkt observationssted. Lige ved siden af ligger galaksen NGC5195, men den har jeg nu aldrig set.

Så hopper vi til den modsatte ende af Jagthundene til den blotte kuglehob M3. Kuglehobe er bedre objekter i små teleskoper end de fleste galakser, og M3 er rigtig flot at observere. M3 kan være lidt svær at finde, fordi der ikke ligger nogle klare stjerner tæt på, men når du først har fundet det rigtige sted, er den nem at se. Jeg har ved flere lejligheder set enkelte stjerner i hoben, og med et lidt større teleskop, skulle det være muligt at se rigtig mange stjerner.

Mit observatorium

v/ Kristian Jakobsen

Da skuret var stillet op, begyndte jeg at lave det indvendige skelet, der skulle bære tag og kuppel.

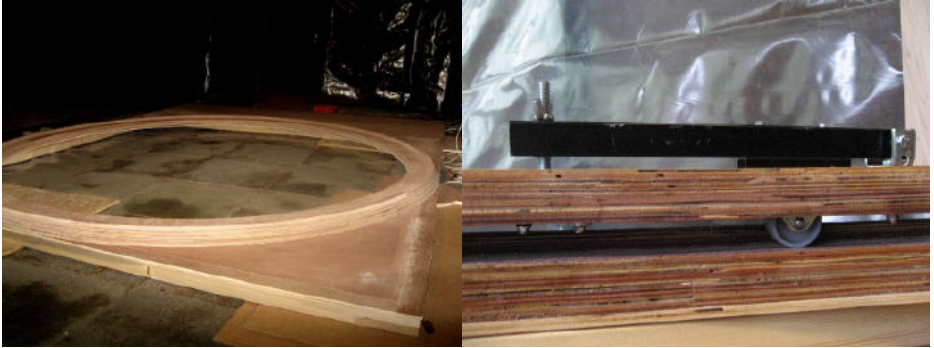
Derpå blev væggene, gulvet og skydedørene isoleret, og indervæggene sat på plads. Dermed var skuret så godt som færdigt, og nu kunne jeg gå i gang med taget og kuplen.

Det er jo vintertide med kulde, regn og blæst, så det var nødvendigt at finde et sted ”indendørs”, hvor jeg kunne stå og lave taget og kuplen. Jeg lavede derfor min carport om til et værksted. Et hjemmelavet plasticfelt blev sat op i carporten, og en presenning foran carporten skulle skærme af for blæst og regn. Med en udetemperatur på 0 grader celsius, er det muligt at holde en ”indetemperatur” i carporten på 5 grader celsius ved hjælp af en lille varmeblæser.

Taget med ring-rammen, der skulle bære kuplen, blev lavet. Det var ikke så svært, men der var temmelig meget stik-save arbejde i det, idet ring-rammen består af 3 ring-lag (18 mm krydsfiner), hvor hver lag består af 6 stykker finer.

Det svære kom, da kuplen skulle laves. Her fik jeg brug for al den geometri-lærdom, som mine lærere i tidernes morgen forsøgte at få stoppet ind i hovedet på mig.

Jeg har ”planket” Anders Fasterholt’s dreje-løsning, idet jeg synes den er god, og den virker fortræffelig. Hjulene sidder på kuppelringen, og når man spænder fløjmotrikken, løftes kuplen op fra styrerammen. Herved opnår man, at der kun er en åbning mellem kuppel og tag, når man bruger observatoriet.

Så langt så godt. Kuplen skal isoleres og beklædes med finer. Skydetag skal laves. Tag og kuppel skal beklædes med glasfiber – så puh ha – der er et stykke vej endnu.

MARTS-MØDET

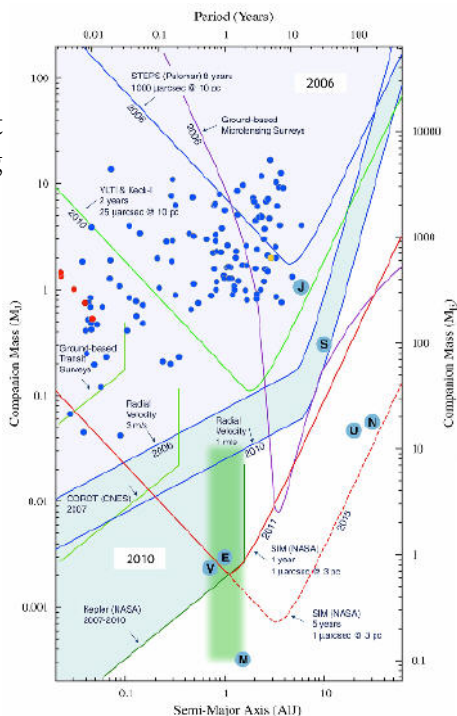
Torsdag den 15. marts kl. 19.30

Aftenens emne

Astronom, Torben Arentoft fortæller om Stjerneskelv og Exoplaneter.

Exoplaneter pr. 31.8.2004
NASA/Caltech JPL

Kommende møder

19. april

Henrik Rosenørn fra firmaet Lyra (www.lyra.dk) viser produkter frem og svarer på spørgsmål.

10. maj

Jens Jacobsen (fra Kolding) fortæller om livet som amatør astronom.

14. Juni

Emnet ligger endnu ikke helt på plads.

Deadline for indlæg er mandag den 2. april